

Haluatko tilata Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen infokortteja?

1

Kehittämme asiakas- ja potilasturvallisuutta Suomessa

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus tukee asiakas- ja potilasturvallisuuden suunnittelua ja kehittämistä.

Toimintaa ohjaa ja rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö sekä Pohjanmaan hyvinvointialue.

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Helsinki-tiedustelu: 24.63. 6038 (Vapa)
Läskäntö, Mäkelintiekatu 2, 00500 Helsinki
www.asiakaspotilasturvallisuuskeskus.fi

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

2

Laiteturvallisuus on yhteinen asia

Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö – opas läiteosaston varmistamiseen
Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2024:3

Laiteturvallisuusyhtälökalu
Laiteturvallisuusarvioinnin laattainen kuvaus
Laitteiden ylläpidon yleinen toimenkuvaa
Lääkinnällisten laitteiden riskistelyä

Asiakas- ja potilasturvallisuuden oppimisympäristö

www.asiakaspotilasturvallisuuskeskus.fi

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

3

Asiakas- ja potilasturvallisuuden työkalut

Organisaatioille, ammattilaisille ja opiskelijoille
esimerkiksi mittareita, kuvia, toimintamalleja ja tarkistuslistoja

Asiakkaille, potilaille ja läheisille
esimerkiksi toimintaohjeita

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

4

Klient- och patientsäkerhetsverktyg

För organisationer, professionella och studerande
till exempel mätare, beskrivningar, handlingsmodeller och checklistor

För klienter, patienter och närstående
till exempel anvisningar

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

5

Turvallinen lääkehoitoprosessi -peli

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus on laatinut pelin, jonka tarkoituksena on auttaa tunnistamaan lääkehoitoprosessin vaiheet sekä niihin liittyviä riskejä ja suojauksia. Näin virheiden todennäköisyyttä voidaan pienentää.

Peli soveltuu lääkehoitoa toteuttaville sote-ammattilaisille sekä opiskelijoille. Pelin ohjeet ja materiaali löytyvät keskuksen verkkosivuilta.

www.asiakaspotilasturvallisuuskeskus.fi/ammattilaisille-ja-opiskelijoidenmateriaali/turvallinen-lakkehoitoprosessi-peli/

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

6

Asiakas- ja potilasturvallisuuden perohdytyksen MUISTILISTA | sivu 1

Työn aloituksen perusasiat

- Eteenkätö tai muu nimitys työntekijä, jota voi kysyä neuvoo työhön liittyvissä asioissa
- Tietävät ja vastuu työntekijänä
- Yksikön perohdytysmateriaali ja toimintatavat
- Noudata tarkasti kirjalliset ohjeet ja asiakirjat

Tietoturvasääntö ja tietosuojat

- Sääntö- ja valvontavalmiutta
- Asiakas- ja potilasturvallisuuden koulutus
- Kulkuvälineet ja hälytysjärjestelmät

Asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistaminen

- Työyksikön eettinen ohjeisto ja yhdessä sovittu toimintatavat
- Asiakas- ja potilasturvallisuutta varmistavat hyvät käytännöt ja suojat
- Digitaalisten ja etäin ammattilaisen palveluiden asiakas- ja potilasturvallisuusmenettelyt
- Vaurautuminen häiriö- ja potkukäytänteisiin, kuten ehyys, myykyys tai uhkailu

Infektioidentifikaation menettelyt

- Käsihygieniä
- Työvälineet ja varusteet
- Tarttuvien tautien rokotteet
- Hoitoon liittyvien infektioiden raportointi

Lääkehoidon turvallisuuden varmistaminen

- Osastoinen varmistaminen
- Tarvitaval luvut ja näytöt
- Yksikön lääkehoidon suunnitelma

Laiteturvallisuuden varmistaminen

- Osastoinen varmistaminen
- Tarvitaval luvut ja näytöt
- Säilytys- ja kemikaaliturvallisuus

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

www.asiakaspotilasturvallisuuskeskus.fi

7

KOMIHÄGLISTA för introduktion om klient- och patientsäkerhet | sida 1

Grundläggande frågor när arbetet inleds

- Chef eller annan utnämnd medarbetare som man kan rådfråga i arbetsrollen
- Uppgifter och ansvar som arbetstagare
- Enhetens reproduktionsmetoder och anordningar
- Registreringsprocess och dokument

Data säkerhet och data skydd

- Säkerhetspolicy och hygienpolicy
- Hantering av klient- och patientuppgifter
- Passerikontroll och larmsystem

Säkerställande av klient- och patientsäkerheten

- Etableringens etiska ansatser och gemensamt överenskomna rutiner
- Goda praxis och skyddsåtgärder som tryggar klient- och patientsäkerheten
- Klient- och patientsäkerhetsförhållanden vid digitala tjänster och distansvård
- Beredskap för störningar och exceptionella situationer, såsom brandövning, räddning eller hot

Förfaranden för infektionsskydd

- Handhygien
- Avskärnings och utvärning
- Vaccinationer mot smittsamma sjukdomar
- Rapportering av värdeklarerade infektioner

Säkerställande av en säker läkemedelsbehandling

- Säkerställande av förordningen
- Nödvändiga tillstånd och kompetensprov
- Ertämlena plan för läkemedelsbehandling

Säkerställande av den medicintekniska säkerheten

- Säkerställande av kompetensen
- Nödvändiga tillstånd och kompetensprov
- Öppnings- och kemikaliesäkerhet

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

www.klientochpatientsakerhetscentret.fi

8

A Nordic framework for patient safety knowledge and skills

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

9

NO HARM

NO HARM on maksuton verkkolehti asiakas- ja potilasturvallisuudesta.

Lehdessä kerrotaan ajankohtaisia asioita asiakas- ja potilasturvallisuudesta sekä jätään tutkittua tietoa ja hyviä käytäntöjä. Lehteen julkaisee Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus.

Lue ja tilaa!

www.noharm.fi

www.asiakaspotilasturvallisuuskeskus.fi

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

Tilausohjeet

Korttien koko on 10 cm x 17,5 cm ja ne on painettu kartongille.

Organisaatiot voivat tilata kortteja maksutta sähköpostilla osoitteesta noharm@ovph.fi. Toimitusaika on 2-3 viikkoa.

Annathan tilattaessa nämä tiedot:

1. Kortin numero ja tilausmäärä: 20, 50 tai 100 kpl. Pidätämme oikeuden toimittaa tarvittaessa eri määrän kuin mitä on tilattu.
2. Tilaajan nimi
3. Organisaatio
4. Puhelinnumero ja sähköpostiosoite
5. Toimitusosoite

1. Keskuksen kortti, 2-puolinen, suomi-ruotsi

Kehitämme asiakas- ja potilasturvallisuutta Suomessa

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus tukee asiakas- ja potilasturvallisuuden suunnittelua ja kehittämistä.

Toimintaa ohjaa ja rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö sekä Pohjanmaan hyvinvointialue.

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Hietalahdenkatu 2-4 G3, 65130 Vaasa
Lääkäritalo, Mäkelänkatu 2, 00500 Helsinki

www.asiakasjapotilasturvallisuuskeskus.fi

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

1. Keskuksen kortti, 2-puolinen, suomi-ruotsi

Vi utvecklar klient- och patientsäkerheten i Finland

Klient- och patientsäkerhetscentret stöder planeringen och utvecklingen av klient- och patientsäkerheten.

Verksamheten styrs och finansieras av Social- och hälsovårdsministeriet och Österbottens välfärdsområde.

Klient- och patientsäkerhetscentret
Sandviksgatan 2-4 G3, 65130 Vasa
Läkarhuset, Backasgatan 2, 00500 Helsingfors

www.klientochpatientsakerhetscentret.fi

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

2. Laiteturvallisuus, 2-puolinen, suomi-ruotsi

Laiteturvallisuus on yhteinen asia

**Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö –
opas laiteosaamisen varmistamiseen**

Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2024:3

Laiteturvallisuustyökaluja

Laiteturvallisuussuunnitelman laatimisen kuvaus
Laittevastuuhenkilön yleinen toimenkuva
Lääkinnällisten laitteiden riskipistelaskin

Asiakas- ja potilasturvallisuuden oppimisympäristö

www.asiakasjapotilasturvallisuuskeskus.fi

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

2. Laiteturvallisuus, 2-puolinen, suomi-ruotsi

Medicinteknisk säkerhet är en gemensam angelägenhet

Säker användning av medicintekniska produkter – handbok för att säkerställa den medicintekniska kompetensen

Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2024:3

Verktyg för medicinteknisk säkerhet

Beskrivning av hur man gör upp en plan för medicinteknisk säkerhet
Allmän uppgiftsbeskrivning för medicintekniska ansvarspersoner
Riskpoängräknare för medicintekniska produkter

Lärmiljö för klient- och patientsäkerhet

www.klientochpatientsakerhetscentret.fi

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

3. Työkalut, 2-puolinen, sivu 1

Asiakas- ja potilasturvallisuuden työkalut

Organisaatioille, ammattilaisille ja opiskelijoille
esimerkiksi mittareita, kuvauksia, toimintamalleja ja tarkistuslistoja

Asiakkaille, potilaille ja läheisille
esimerkiksi toimintaohjeita

3. Työkalut, 2-puolinen, sivu 2

Voit ladata työkaluja vapaasti nettisivuiltamme

 asiakasjapotilasturvallisuuskeskus.fi/ammattilaisille-ja-opiskelijoille/materiaalipankki/tyokaluja/tyokalujen-sisallysluettelo/

Teemat:

- Hoito- ja palveluprosessin turvallisuus
- Johtaminen ja omavalvonta
- Koulutus ja opetus
- Laiteturvallisuus
- Lääkitysturvallisuus
- Turvallisuuspoikkeamien käsittely
- Ostopalveluiden turvallisuus
- Osallisuus
- Asiakkaille, potilaille ja läheisille

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

4. Verktyg, 2-puolinen, sivu 1

Klient- och patientsäkerhetsverktyg

För organisationer, professionella och studerande
till exempel mätare, beskrivningar, handlingsmodeller och checklistor

För klienter, patienter och närstående
till exempel anvisningar

4. Verktyg, 2-puolinen, sivu 2

Du kan fritt ladda ner verktygen på vår webbplats

 <https://klientochpatientsakerhetscentret.fi/for-experten-och-studerande/materialbanken/verktyg/innehall/>

Teman:

- Säkra vård- och serviceprocesser
- Ledarskap och egenkontroll
- Utbildning och undervisning
- Medicinteknisk säkerhet
- Säker läkemedelsbehandling
- Behandling av säkerhetsavvikelser
- Säkerhet vid köpta tjänster
- Delaktighet
- För klienter, patienter och närstående

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

5. Turvallinen lääkehoitoprosessi -peli, 2-puolinen, suomi-ruotsi

Turvallinen lääkehoitoprosessi -peli

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus on laatinut pelin, jonka tarkoituksena on auttaa tunnistamaan lääkehoitoprosessin vaiheet sekä niihin liittyviä riskejä ja suojauksia. Näin virheiden todennäköisyyttä voidaan pienentää.

Peli soveltuu lääkehoitoa toteuttaville sote-ammattilaisille sekä opiskelijoille. Pelin ohjeet ja materiaali löytyvät keskuksen verkkosivuilta.

www.asiakasjapotilasturvallisuuskeskus.fi/ammattilaisille-ja-opiskelijoille/materiaalipankki/koulutusmateriaalit/turvallinen-laakehoitoprosessi-peli/

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

5. Turvallinen lääkehoitoprosessi -peli, 2-puolinen, suomi-ruotsi

Spelet Säker läkemedelsbehandlingsprocess

Klient- och patientsäkerhetscentret har utvecklat ett spel vars syfte är att ge kunskap om faserna i läkemedelsbehandlingsprocessen och om de risker och skyddsåtgärder som de innefattar. Med större kunskap minskar sannolikheten för fel.

Spelet passar för personer som utför läkemedelsbehandling och för studerande. Spelanvisningar och material finns på centrets webbplats.

www.klientochpatientsakerhetscentret.fi/for-expert-och-studerande/materialbanken/utbildningsmaterial/spelet-saker-lakemedelsbehandlingsprocess/

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

6. Asiakas- ja potilasturvallisuuden perehdytyksen muistilista, sivu 1

Asiakas- ja potilasturvallisuuden perehdytyksen MUISTILISTA | sivu 1

Työn aloituksen perusasiat

- Esihenkilö tai muu nimetty työntekijä, jolta voi kysyä neuvoa työhön liittyvissä asioissa
- Tehtävät ja vastuut työntekijänä
- Yksikön perehdytysmateriaali ja toimintaohjeet
- Noudatettavat kirjaamiskäytännöt ja asiakirjat

Tietoturvallisuus ja tietosuoja

- Salassapito- ja vaihtolovelvollisuus
- Asiakas- ja potilastietojen käsittely
- Kulunvalvonta ja hälytysjärjestelmät

Asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistaminen

- Työyksikön eettinen ohjeisto ja yhdessä sovitut toimintatavat
- Asiakas- ja potilasturvallisuutta varmistavat hyvät käytänteet ja suojaukset
- Digitaalisten ja etänä annettavien palveluiden asiakas- ja potilasturvallisuusmenettelyt
- Varautuminen häiriö- ja poikkeustilanteisiin, kuten elvytys, myrkytys tai uhkatilanne

Infektioidentorjunnan menettelyt

- Käsihygienia
- Työvaatteet ja varusteet
- Tarttuvien tautien rokotukset
- Hoitoon liittyvien infektioiden raportointi

Lääkehoidon turvallisuuden varmistaminen

- Osaamisen varmistaminen
- Tarvittavat luvat ja näytöt
- Yksikön lääkehoitosuunnitelma

Laiteturvallisuuden varmistaminen

- Osaamisen varmistaminen
- Tarvittavat luvat ja näytöt
- Säteily- ja kemikaaliturvallisuus

6. Asiakas- ja potilasturvallisuuden perehdytyksen muistilista, sivu 2

Asiakas- ja potilasturvallisuuden perehdytyksen MUISTILISTA | sivu 2

Ilmoituskäytännöt ja menettelyt

- Haitta- ja vaaratapahtumailmoituskäytännöt sekä läheltä piti - tilanteet
- Menettely tapahtuneen tai epäillyn potilasvahingon jälkeen
- Miten toimia, jos havaitsee asiakas-/potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavan epäkohdan tai puutteen
- Lääkinnällisen laitteen vaaratilanneilmoitus
- Lääkkeen haittavaikutuksen ilmoittaminen
- Vakavan vaaratapahtuman käsittely
- Lastensuojeluilmoitukset
- Huoli-ilmoitukset
- Muut ilmoitusveloitteet ja -oikeudet

Asiakkaan ja potilaat oikeudet

- Asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeuden huomioiminen
- Ennaltaehkäisevät keinot rajoitustoimenpiteiden välttämiseksi
- Menettelyt rajoitustoimenpiteitä käytettäessä
- Käytössä olevat asiakas- ja potilaspalautejärjestelmät
- Miten toimia, jos asiakas, potilas tai läheinen ilmaisee tyytymättömyyttään hoitoon, palveluun tai kohteluun

Työhyvinvointi ja työturvallisuus

- Menettelyt työturvallisuuden varmistamiseksi
- Ergonomiasta huolehtiminen
- Työhyvinvoinnin seuraaminen
- Traumaattisten tai kuormittavien tilanteiden jälkipuinti
- Vakavaan vaaratapahtumaan osallisen työntekijän tuki
- Vuosikeskustelut

Organisaation ohjaus ja valvonta

- Organisaation arvot ja strategiset tavoitteet
- Turvallisuuskulttuuria tukevat periaatteet ja käytännöt
- Yksikön omavalvontasuunnitelma
- Asiakas- ja potilasturvallisuuden seuranta ja mittaaminen
- Riskien hallinta

7. Komihåglista för introduktion om klient- och patientsäkerhet, sida 1

KOMIHÅGLISTA

för introduktion om klient- och patientsäkerhet | sida 1

Grundläggande frågor när arbetet inleds

- Chef eller annan utnämnd medarbetare som man kan rådfråga i arbetsfrågor
- Uppgifter och ansvar som arbetstagare
- Enhetens introduktionsmaterial och anvisningar
- Registreringspraxis och dokument

Datasäkerhet och dataskydd

- Sekretesskyldighet och tystnadsplikt
- Hantering av klient- och patientuppgifter
- Passerkontroll och larmsystem

Säkerställande av klient- och patientsäkerheten

- Arbetsenhetens etiska anvisningar och gemensamt överenskomna rutiner
- God praxis och skyddsåtgärder som tryggar klient- och patientsäkerheten
- Klient- och patientsäkerhetsförfaranden vid digitala tjänster och distanstjänster
- Beredskap för störningar och exceptionella situationer, såsom återupplivning, förgiftning eller hot

Förfaranden för infektionsbekämpning

- Handhygien
- Arbetskläder och utrustning
- Vaccinationer mot smittsamma sjukdomar
- Rapportering av vårdrelaterade infektioner

Säkerställande av en säker läkemedelsbehandling

- Säkerställande av kompetensen
- Nödvändiga tillstånd och kompetensprov
- Enhetens plan för läkemedelsbehandling

Säkerställande av den medicintekniska säkerheten

- Säkerställande av kompetensen
- Nödvändiga tillstånd och kompetensprov
- Strålnings- och kemikaliesäkerhet

7. Komihåglista för introduktion om klient- och patientsäkerhet, sida 2

KOMIHÅGLISTA

för introduktion om klient- och patientsäkerhet | sida 2

Anmälningsexpraxis och förfaranden

- Praxis för anmälning av negativa händelser och farliga situationer samt tillbud
- Förfarande efter en observerad eller misstänkt patientskada
- Agerande om man observerar ett missförhållande eller en brist som i hög grad äventyrar klient- eller patientsäkerheten
- Rapportering av tillbud vid användning av medicintekniska produkter
- Anmälan om biverkningar av läkemedel
- Behandling av allvarliga incidenter
- Barnskyddsanmälningar
- Orosanmälningar
- Övriga anmälningsskyldigheter och anmälningsrättigheter

Klientens och patientens rättigheter

- Beaktande av klientens och patientens självbestämmanderätt
- Förebyggande metoder för att undvika begränsningsåtgärder
- Förfaranden när begränsningsåtgärder används
- System för klient- och patientrespons
- Agerande om en klient, patient eller närstående är missnöjd med vården, tjänsten eller bemötandet

Arbetshälsa och arbetarskydd

- Förfaranden för att trygga arbetarskyddet
- Ergonomi
- Uppföljning av arbetshälsan
- Psykologisk genomgång av traumatiska eller belastande situationer
- Stöd för en medarbetare som har varit delaktig i en allvarlig incident
- Årssamtal

Styrning av och tillsyn över organisationen

- Organisationens värderingar och strategiska mål
- Principer och rutiner som stöder säkerhetskulturen
- Enhetens plan för egenkontroll
- Uppföljning och mätning av klient- och patientsäkerheten
- Riskhantering

8. NO HARM -lehti, 2-puolinen, suomi-ruotsi

NO HARM on maksuton verkkolehti asiakas- ja potilasturvallisuudesta.

Lehdessä kerrotaan ajankohtaisia asioita asiakas- ja potilasturvallisuudesta sekä jaetaan tutkittua tietoa ja hyviä käytäntöjä. Lehteä julkaisee Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus.

Lue ja tilaa!

www.noharm.fi
www.asiakasjapotilasturvallisuuskeskus.fi

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

8. NO HARM -lehti, 2-puolinen, suomi-ruotsi

NO HARM är en gratis webbtidning om klient- och patientsäkerhet.

Tidningen informerar om aktuella frågor inom klient- och patientsäkerhet och sprider evidensbaserad kunskap och god praxis. Tidningen publiceras av Klient- och patientsäkerhetscentret.

Läs och beställ!

www.noharm.fi
www.klientochpatientsakerhetscentret.fi

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret

9. A Nordic framework for patient safety knowledge and skills, 2-puolinen, sivu 1

**A Nordic
framework for
patient safety
knowledge
and skills**

9. A Nordic framework for patient safety knowledge and skills, 2-puolinen, sivu 2

A Nordic framework for patient safety knowledge

finnishcentreforclientandpatientsafety.fi/a-nordic-framework-for-patient-safety-knowledge-and-skills

Competence areas for patient safety

finnishcentreforclientandpatientsafety.fi/a-nordic-framework-for-patient-safety-knowledge-and-skills/part-2-competence-areas-for-patient-safety

Funded by the
Nordic Council
of Ministers

Embætti landlæknis

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Helsedirektoratet

Socialstyrelsen

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Klient- och patientsäkerhetscentret